

Preces has et Lectiones
in
Gymnasijs Wratislaviensibus
usitatas,
Bibliotheca Gymnasii nostri
inserit,
illorum Gymnasiorum olim
civis
M. Balthasar Hoffmann.
Rector.
Martisburgi d. 26. Aug. 1750.

Cum precibus jungat studium, qui
tendit ad artes:
Dimidium studii rite precatus
habet.

Ba. 10.

Bd. 10.

L193;

PRECES
QUOTIDIANÆ
PRIMI & SECUNDI
ORDINIS
IN
GYMNASIIS
VRATISLAVIEN-
SIBVS.

Omnipotens Pater Domini nostri Iesu Christi
una cum Filio & Spiritu Sancto
Gratia agitur * si pro intentione scilicet
caritativis bonorumque tuis propter hanc
missionem pro donatione primus gratia pro ps-
collezione Evangelii; tum proque quod hanc
de per nos sanctos Angelos nos advenit hanc

Mane ante Lectiones.

In Nomine Patris, Filii & Spiritus
sancti. Amen!

Quod tua me voluit tuto requiescere
somo
Gratia, sit supplex gratia, Christe,
tibi.

Dulce laboris opus repetam; me, Christe
guberna,

Ut faciam semper munia grata tibi.
Me rege, sitque loco mihi praesens Ange-
lus omni,

Qui rabidas reprimat Dæmonis insidias.
Flecte animum, carnem frena, mihi con-
scia recti

Sit mens, in vera Te duce firma fide!

Precatio Matutina.

Omnipotens, æterne, vive & vere DEUS,
æterne Pater Domini nostri Jesu Christi
una cum Filio & Spiritu Tuo Sancto!
Gratias agimus Tibi pro immensis ac in-
enarrabilibus beneficiis Tuis, pro Filii unigeniti
missione, pro donatione Spiritus Sancti, pro pa-
tesfactione Evangelii; tum quoque, quod hac no-
cte per tuos sanctos Angelos, nos adversus furo-
res

res & insidias Diaboli defendisti, & ab omnibus astutiis illius liberaſti. Et ſicut dixiſti: Invoca me in die tribulationis, eripiam te, & tu glorificabis me; Ita nos Te in nomine & fiducia Mediatoris noſtri invocamus, & petimus, miſerere noſtri propter Filium Tuum, quem pro nobis Victimam, Mediatorem, ac Deprecatorem eſſe voluſti. Rege ac gubernas nos Spiritu tuo Sancto, ut Verbum tuum reverenter audiamus, vera fide ac firma aſſenſione amplectamur, & his etiam horis in Veritatis tuæ agnitione, bonisque artibus & ſtudiis, debita cum attentione verſemur, ac in iis tuæ benedictionis beneficio feliciter proficiamus. In hac mundi ſeneſta, ſerva Eccleſiam & Politias, quæ ſunt hospitia Eccleſiæ. Gubernas docentes in Eccleſia pariter ac Schola, & diſcentes, ut maneat incorrupta Vox Evangelii, & Lucem Doctrinæ divino Beneficio accenſam, non finas a nobis auferri. Collige & ſerva tibi inter nos Eccleſiam Te recte invocantem & celebrantem; atque in hac mortalitate, ſerva nobis tranquilla hospitia atque regimen ſalutare. Spiritu tuo Sancto gubernas Magiſtratus noſtros, ſub quorum Umbra Eccleſia atque Studia hospitia habent. Suſtenta quoque & conſolare omnes ærumnoſos & afflictoſ, qui te in nomine & fiducia Mediatoris noſtri invocant, & nos omnes in curriculo ſtudiorum juva, ut ſimus organa ſalutaria, & tibi aliqua grata faciamus. Amen.

Precatio pro Ecclesia.

OMnipotens, æterne DEUS, Pater Salvatoris nostri JESU CHRISTI, qui dixisti: Convertimini ad me, & ego convertar ad vos! Nos ad te conversi confitemur, multis nos peccatis esse obnoxios, & multiplici ingratitude contaminatos. Quapropter confugimus ad Mediatorem nostrum, Filium tuum, quem propter nos & salutem nostram in hunc mundum misisti, & petimus, ut propter hunc Filium tuum omnia nobis peccata ignoscas. Et quia vides, quod gentes fremant, & populi meditentur nefaria adversus Christum tuum & Ecclesiam ejus; quod furore horribili veram doctrinam, quam Filius tuus ex sinu tuo nobis attulit, variis errorum præstigiis conspurcare, obfuscare & exstingvere conentur: Respice in minas eorum atroces, & propter nominis tui gloriam, Cymbam tuam defende atque protege. Magna, o DEUS, nostris cervicibus impendent pericula, exitia, cædes, quæ nemo, nisi tu, potest avertere. Qui ergo dixisti: Ero vobiscum usque ad consummationem seculi; Præsentiam tuam nobis declares, Potentiam tuam ostendas! Furorem hostium, qui quærent animam, & sitiunt sanguinem nostrum, frangas; Consilia Tyrannorum dissipas, eosque confusione induas; ut sentiant Te, JEHOVAM, esse protectorem nostrum, Adjuva nos, o DOMINE, σωτήριον nostrum! Introëat in conspectum tuum gemitus vocantium & quærentium TE! Largire Pacem & Tranquillitatem his regionibus, Ecclesiis,

fiis, Scholisque, & mitiga calamitates publicas
& privatas. Sic nos Populus tuus, & oves pascuæ
tuæ, secundum multitudinem magnitudinis
tuæ, & secundum magnitudinem misericordiæ
tuæ; in Sanctis & Virtutibus tuis, laudabimus te
Seculis infinitis. Amen!

Precatio pro Studiorum successu.

PRimitias cogitationum nostrarum ac studio-
rum tibi, Pater cœlestis, in nomine Jesu Christi
filii tui, ineunte hac } hebdomade
                                  } die   devote offe-
rimus, consecramus, & commendamus. Tu
eas Spiritu tuo sancto sanctificare ne dedigneris,
nosque in hanc ejusdem officinam iterum in-
gressos, tuæ præsentia ita fac memores, ut tan-
quam coram Te congregati, nec nobis sed Ti-
bi viventes studentesque, simus pii, industrii ac
attenti, Te principium, Te finem laboris om-
nis nostri constituamus. Mitte Lucem tuam
& Sapientiam tuam de cœlis sanctis tuis & a se-
de magnitudinis tuæ, ut nobiscum sit, & nobi-
scum laboret, quo sciamus, quid acceptum sit
coram Te. Sit splendor tuus, Domine Deus
noster, super nos, & opera manuum nostrarum
dirige, imo opera manuum nostrarum dirigit
ac prosperato. Amen!

Pater noster, qui es in caelis:

Sanctificetur nomen Tuum.

Adveniat Regnum Tuum.

Fiat Voluntas Tua, sicut in Caelo, ita &
in Terra.

Panem nostrum quotidianum da nobis ho-
die.

Et remitte nobis debita nostra, sicut & nos
remittimus debitoribus nostris.

Et ne nos inducas in tentationem,

Sed libera nos a malo.

Quia Tuum est regnum. & Potentia, &
Gloria, in Secula Seculorum.
Amen!

Post Lectiones matutinas.

Benedicta sit Sacrosancta Trinitas; confitebi-
mur ei, quia fecit nobiscum misericordiam.

Gloria Patri, a quo creati sumus: Gloria Filio,
per quem redempti sumus: Gloria Spiritui fan-
cto, in quo sanctificati sumus! Populum cun-
ctum Tu, Deus trinitate, protege, munda, eri-
pe & salva! Te adoramus, omnipotens; tibi
canimus, tibi sit laus & gloria in secula infinita.
Amen!

Serva

SERVA DEUS, Verbum Tuum, & frange vires hostium; qui JESUM Filium, suo turbare conantur Throno. Ostende nunc Potentiam, o Christe, Rex Regum, tuam: Defende parvulum Gregem, qui Te faterur Principem. Vivificator Spiritus, Concordiam da Cordibus, adsis periclitantibus, cum Morte conflitantibus. Tu dissipa vafros dolos, adverte in illos, o DEUS! fac in foramen incidant, Ecclesiae quod comparant. Sic fiet, ut Te sentiant, Verum DEUM, quem pernegant; qui fortiter nos adjuvas Regni superni convenas.

Pater noster, qui es in Coelis: &c.

SIT nobis Deus propitius & benedicat nobis: Illuminet vultum suum, ut cognoscamus in terra viam ipsius, in omnibus gentibus salutem ipsius. Benedicat nobis Deus, Deus noster, benedicat nobis Deus, & timeant eum omnes fines terrae. Amen!

Post Meridiem.

Ante Lectiones.

Alternis vicibus uno die his
precibus fiat initium.

Veni Sancte Spiritus,
Et emitte caelitus
Lucis tuae radium.

A 4

Veni

Veni Pater pauperum,
Veni dator munerum,
Veni lumen cordium.

Consolator optime,
Dulcis hospes animæ,
Dulce refrigerium.

In labore reqvies,
In æstu temperies,
In fletu solatium.

O Lux beatissima,
Reple cordis intima
Tuorum fidelium.

Sine tuo Numine
Nihil est in homine
Nihil est innoxium.

Lava, quod est sordidum;
Riga, quod est aridum;
Sana, quod est faucium.

Flecte, quod est rigidum,
Fove, quod est frigidum,
Rege, quod est devium.

Da tuis fidelibus
In te confidentibus
Sacrum septenarium.

Da Virtutis meritum,
Da Salutis exitum,
Da perenne Gaudium. Amen!

Do-

* * *

Domine JESU Christe, qui duodecim annos
natus, inter Doctores repertus, cœlestis in-
genii tui divinam indolem ostendisti: Adju-
va, quæsumus, ingenia nostra, effice illa pie-
tatis honestarumque artium & avida & capacia!
Rege & gubernata studia nostra, ut hæc aliquan-
do sint instrumenta illustrandæ gloriæ tuæ,
utilia Reipublicæ, salutaria vero animabus no-
stris. Qui vivis & regnas cum Patre & Spiritu
sancto, in omne ævum. Amen!

Pater noster, &c.

Altero die sequentibus pre-
cibus fiat initium.

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia,
Quæ Tu creasti pectora.

Qui Paracletus diceris,
Donum DEI altissimi,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritualis unctio.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpetim.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te prævio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus, da, Patrem;
Noscamus atque Filium,
Te utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Sit laus Patri cum Filio,
Sancto simul Paracleto,
Nobisque mittat Filius
Charisma Sancti Spiritus. Amen!

✻   ✻   ✻

Guberna, o Domine Jesu Christe, curriculum
vocationis nostræ, ut seruiat gloriæ tuæ: fac
nos vasa misericordiæ tuæ destinata ad usus Tibi
placentes, nobis vero atque aliis salutare. Ar-
ce a nobis prava sodalitia, ne consuetudine eo-
rum a Te retrahamur & ruamus in peccata ac
scelera. Incende & sanctifica corda nostra Spi-
ritu tuo sancto, ut vere ardeamus amore di-
scendi & propagandi tum rectam Evangelii tui,
tum bonarum artium doctrinam. Confirma
nos in vera fide & agnitione Tui, ut in ea per-
severemus usque ad vitæ nostræ finem, & Te
cum omnibus electis in vita æterna perpetuo
celebremus. Amen!

Pater noster, qui es in cœlis, &c.

Post

Post Lectiones pomeridianis.

Vespera jam venit, nobiscum, Christe, maneto,

Exstingui lucem ne patiare tuam.

GRatias agimus Tibi, æterne Deus, ac Pater Domini nostri JESU CHRISTI, quod Doctrinæ tuæ lucem inter nos accendisti, ejusque & aliarum bonarum literarum cognitione nos hodierna quoque die imbui fecisti. Teque oramus, ut peccata nostra omnia his etiam horis commissa propter filii tui sanguinem clementer nobis remittas: Cœtum vero hunc docentium & discentium porro ferves, regas & defendas, atque labores nostros Spiritu tuo sancto juves, ut nobis & posteritati sint salutares. Collige Tibi Ecclesiam cum in toto Orbe terrarum, tum quoque inter nos, & hæc hospitia Ecclesiæ tuæ literarumque ita protege atque tuere, sicut domum viduæ Sareptanæ, cum Eliam hospitio excepisset. Tu Domine, custodi nos ab omni malo, custodi animas nostras, custodi introitum atque exitum nostrum ex hoc nunc & usque in seculum. Amen!

Pater noster, qui es in cœlis, &c.

Da pacem, Domine, in Diebus nostris, quia non est alius, qui pugnet pro nobis, nisi Tu DEUS noster. Amen!

Le-

Lectiones Primi Ordinis GYMNASII ELISABETANI.

Mane:

	☾	♂	♀
<p>Hora VII. ad VIII.</p>	<p>Poëta latinus, Virgilius, Seneca Tragicus, Horati- us, alternis Vici- bus annuis.</p>	<p>Auctor græcus; Plutarchi opu- scula, vel ex Chre- stomathia Gesne- riana ac Patrissi- ca alii.</p>	<p>Exhibitio & E- mendatio Exerci- tium profaici die Jo- vis antecedente propositi,</p>
<p>VIII. ad IX.</p>	<p>Auctor classicus, Ciceronis Officia, Plinii Panegy- cursii Historia, alternis vicibus annuis.</p>	<p>Lectio Oratoria, ad Elementorum Oratoriorum Par- tem posteriorem, tum theoretica, tum practica per declamationes.</p>	<p>Logica Joh. G. Heineccii, vel Ontologia & Me- taphysica Buddei, annuis alternis vicibus.</p>
<p>IX. ad X.</p>	<p>Inspectoris Lectio Theologiæ Polemicæ ad B. Buddei libellum de veritate religi- onis Evangelicæ.</p>	<p>A meridie.</p>	<p>☾♂</p>
<p>I. ad II.</p>	<p>Novi Testamenti græci grammatica & philologica tra- ctatio.</p>	<p>Lectio Hebraica.</p>	<p>♀♂</p>
<p>II. ad III.</p>	<p>Propositio Exer- citiij,</p>	<p>Exercitatio Epi- stolica ad ductum Heineccii in Fun- damentis filii cultioris.</p>	<p>Lectio Mathematica.</p>

Lectiones I. Ordinis. GYMNASII ELISABETANI,

Mane:

	♄	♀	♃
Hora VII ad VIII. VIII. ad IX.	Lectio Historica ad ductum Com- pendii Historici B. Gottl. Krantzii.	Philosophia Pra- ctica ad ductum elementorum B. Ioh. Fr. Buddei.	Exhibitio & Emendatio Exer- citiij Poetici die Lunæ proposita.
IX. ad X.	Ecclesiastæ Le- ctio Theologiæ Dogmaticæ, in In- stitutiones theti- cas J. F. Burgii.	Lectio Physica in J. Fr. Wuche- ri Philosophiam naturalem	Lectio Exegetico- Ascetica in Peri- copas evangeli- cas vel epistolicas alternis vicibus,
	♄	A meridie. ♀	♃
I. ad II.	Propositio Ex- ercitiij profaici.	Lectio	Lectio
II. ad III.	Exercitatoria vel disputatoria, vel compositionis o- ratoriæ extempo- raneæ.	Mathematica.	Mathematica.

Lectioes I. Ordinis GYMNASII MARIAE-MAGDA- LENAEI.

Mane.

	☾	♂	♀
<p>Hora VII. ad VIII.</p>	<p>Auctor Classicus, Ciceronis Officia, Plinii Panegyri, Curtii Historia, alternis vicibus annuis.</p>	<p>Poeta latinus, Virgilius, Seneca Tragicus, Horatius, alternis vicibus annuis.</p>	<p>Exhibitio & E- mendatio Exerci- tium profaici die Jovis anteceden- te propositi.</p>
<p>VIII. ad IX.</p>	<p>Exercitatio Epi- stolica ad ductum Heineccii in fun- damentis stili cultioris.</p>	<p>Lectio Oratoria, ad Elementorum Oratoriorum par- tem posteriorem, tum theoretica, tum practica per Declamationes.</p>	
<p>IX. ad X.</p>	<p>Inspectoris Le- ctio Theologiae Polemicæ ad B. Buddei libellum utrique Gymna- sio communis.</p>		<p>Exercitatio vel disputatoria vel compositionis o- ratoriae extempo- ranæ.</p>
	☾	♂	♀
<p>Hora I. ad II.</p>	<p>Novi Testamenti græci grammatica & philologica tractatio.</p>	<p>Lectio Hebraica.</p>	<p>Lectio Mathe- matica, utrique Gymnasio com- munis in Gymna- sio Elisabetano.</p>
<p>II. ad III.</p>	<p>Propositio Exercitium poetici.</p>	<p>Auctor græcus, Plutarchi opuscu- la vel ex Chresto- mathia Patrística ac Gesneriana alii.</p>	

Lectioes I. Ordinis GYMNASII MARIAE-MAGDA- LENAEI,

Mane.

	♂	♀	♂
Hora VII. ad VIII.	Lectio Historica ad ductum compendii Historici B. Gottl. Krantzii.	Philosophia practica Buddei, ut ♂. a meridie hora III.	Exhibitio & E- mendatio exercitii poetici, die Lu- nae propositi.
Hora VIII. ad IX.	Lectio Theologiae Dogmaticae in Institutiones the- ticas J. Fr. Burgii.	Logica J. G. Heineccii, vel Bud- dei Ontologia & metaphysica, ivel J. F. Wuchereri	Lectio Exegetico- ascetica in Pericopas evangelicas vel epistolicas, al- ternis vicibus.

A meridie.

	♂	♀	♂
Hora I. ad II.	Propositio ex- ercitii prosaici.	Lectio Mathema- tica utrique Gy- mnasio commu- nis.	Lectio Mathema- tica utrique, Gy- mnasio commu- nis.
Hora II. ad III.	Philosophia Practica ad ductu Elementorum J. F. Buddei.		

Lectiones II. Ordinis GYMNASII ELISABETANI.

Mane,

Semper præmissa Lectione Biblica Vet Test.			
		♂	♀
<p>Hora VII. ad VIII.</p>	<p>Lectio Theologica in B. Zachariae Hermanni compendium Theologicum.</p>	<p>Justinus.</p> <p>Idem,</p>	<p>Correctio Exercitii die Lunæ hora I. propositi.</p>
<p>VIII. ad IX.</p>	<p>Analysis N. T. Græci.</p>	<p>Poesis Latina cum Propositione Versuum,</p>	<p>Vocabula ex Dictionario Græca.</p>
A meridie.			
Semper præmissa Lectione Biblica Nov. Test.			
		♂	♀
<p>Hora I. ad II.</p>	<p>Propositio Exercitii styli.</p>	<p>Selectæ ex profanis scriptoribus Historiæ.</p>	<p>Vacant Lectiones publicæ, habentur autem privatæ.</p>
<p>II. ad III.</p>	<p>Cicero de senectute & amicitia, vel ejusdem selectæ Epistolæ Famil. vicibus alternis annuis.</p>		

Lectiōnes II. Ordinis. GYMNASII ELISABETANI.

Mane:

Semper præmittenda Lectio Biblica Vet. Test.

♂

♀

♂

Hora

VII.

Vocabula Græca ex Delii Fontibus,

VIII.

Correctio ver-
suum die ♂ pro-
positorum bis

Correctio Ex-
ercitii die ♀ pro-
positi.

VIII.

Elementorum
ad Oratoriorum Pars
prior, de Perio-
dis; de Tropis &

halb 9. Uhr.

IX.

Figuris; de Chris-
ticis vicibus alternis
semestribus.

Ovidii Libri Tri-
stium von halb 9
Uhr bis zu Ende.

Dictorum Bibli-
corum latinorum,
vel Pericoparum
Evang. Græc. &
Lat. Recitatio.

IX.

X.

A meridie.

Semper præmittenda Lectio Biblica Vet. Test.

♂

♀

♂

Hora

I.

Propositio Ex-
ercitii styli.

Grammaticæ Græ-
cæ Tractatio.

II.

Vacant Lectio-
nes publicæ, pri-
vatæ autem ha-
bentur.

II.

Logicæ prima
lineæ Heineccia-
næ; vel Einlei-
tung in die Sit-
ten-Lehre; alter-
nis vicibus annuis.

Lectio Geogra-
phica ad ductum
Quæstionum Joh.
Hübneri.

III.

B

Lectiones II. Ordinis GYMNASII MAGDALENÆ.

Mane:

Præmissa semper Lectione Biblica Vet. Test.			
	☾	♂	♀
<p>Hora VII. ad VIII. VIII. ad IX.</p>	<p>Lectio Theologica in B. Zachariæ Hermanni compendium theologicum.</p>	<p>Elementorum Oratoriorum Pars prior, de Periodis; de Tropis & figuris; de Chriæ vicibus alternis semestribus.</p>	<p>Exhibitio & E- mendatio Exerci- tium die Lunæ pro- positi.</p>
<p>Hora IX. ad X.</p>	<p>Propositio ex- ercitium stili.</p>	<p>Cicero de Sen- ctute & amicitia; vel ejusdem Epi- stolæ famil. alter- nis vicibus annis.</p>	<p>Justinus.</p>
A meridie.			
Præmissa semper Lectione Biblica Nov. Test.			
	☾	♂	♀
<p>Hora I. ad II.</p>	<p>Pœsis latina cum propositione ver- suum.</p>	<p>Logicæ primæ Lineæ Heineccia- næ; vel Einlei- tung in die Sit- ten Lehre; alter- nis vicibus annis.</p>	<p>Vacant Lectio- nes publicæ, pri- vatæ habentur.</p>
<p>Hora II. ad III.</p>	<p>Ovidii Libri Tristium.</p>	<p>Vocabula græca ex Desii fontibus.</p>	

Lectiones II. Ordinis GYMNASII MAGDALENAEI.

Mane :

Semper præmissa Lectione Biblica Vet. Test.				
		☿	♀	♄
Hora VII. ad VIII.	Propositio ex- ercitii stili.	Grammaticæ græcæ tractatio.	Exhibitio & E- mendatio Exerci- tium die Jovis pro- positi.	
VIII. ad IX.	Exhibitio & e- mendatio versu- um die Lunæ pro- positorum.	Analysis N. T. græci.		
IX. ad X.		Vocabula græ- ca ex Delii fonti- bus.		
		Dictorum Bibli- corum latinorum, vel Evang. & Epî- stol. pericoparum græc. lat. recita- tio & explicatio per vices annuas.		

A meridie.

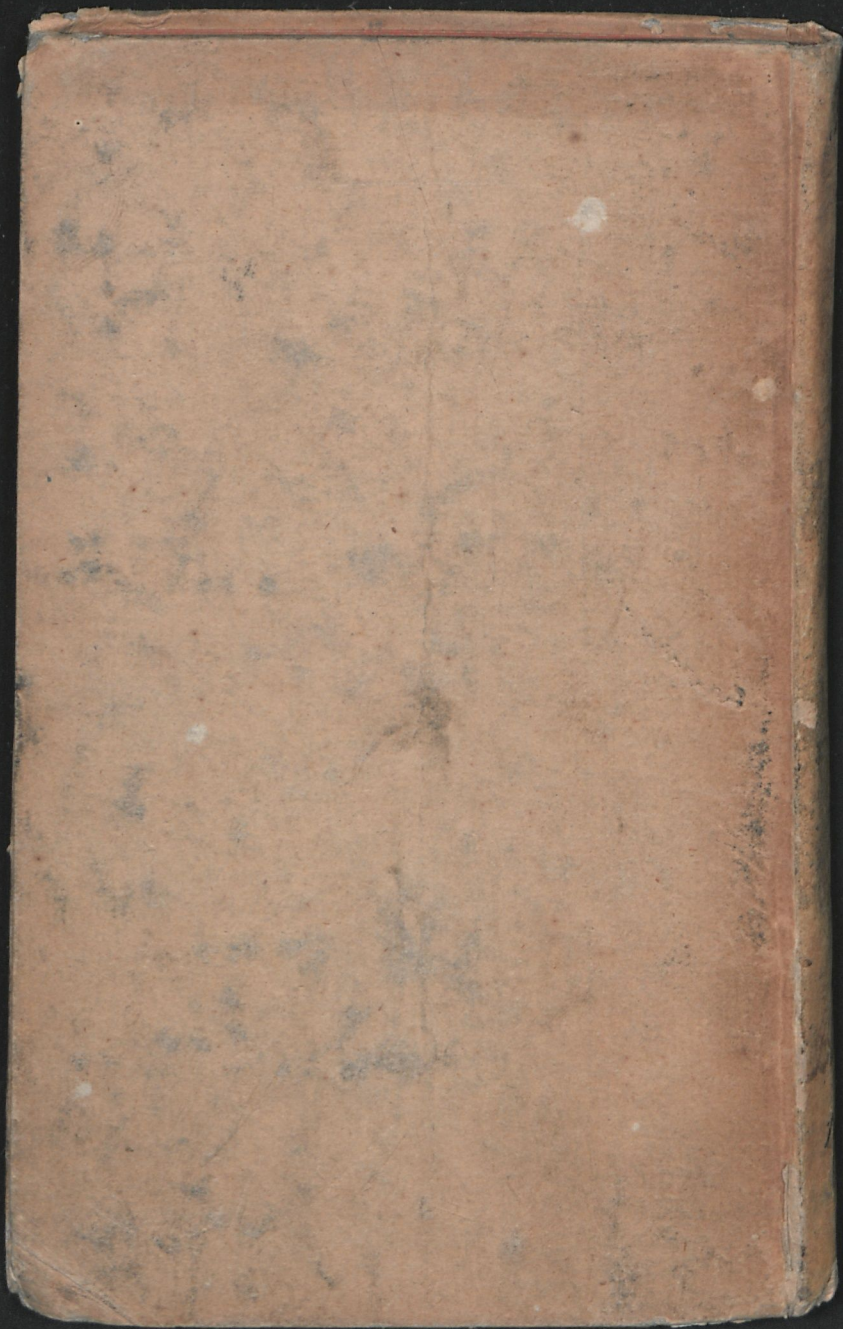
Semper præmissa Lectione Biblica Nov. Test.				
		☿	♀	♄
Hora I. ad II.	Justinus.	Selectæ ex pro- fanis Scriptoribus historiæ.		Vacant Lectiones publicæ, haben- tur autem priva- tæ.
Hora II. ad III.	Lectio Geogra- phica ad ductum quæstionum Joh. Hübneri.			

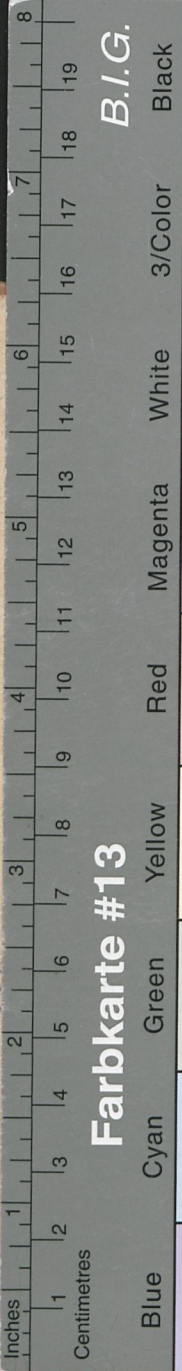

V078

Farbkarte #13

B.I.G.

PRECES
QUOTIDIANÆ
PRIMI & SECUNDI
ORDINIS
IN
GYMNASIIS
VRATISLAVIEN-
SIBVS.

